

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndob/44/2024
Identifikačné číslo spisu: 6124351678
Dátum vydania rozhodnutia: 30.01.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Lenka Praženková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:6124351678.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v právnej veci žalobcu Náhradné vozidlo, s.r.o., Tolstého 1201/20, Žilina, IČO: 50 496 166, právne zastúpený ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., Tolstého 1201/20, IČO: 36 864 455, proti žalovanému Wüstenrot poisťovňa, a.s., Digital Park I, Einsteinova 21, Bratislava, IČO: 31 383 408, právne zastúpený SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Štefánikova 8, Bratislava, o zaplatenie 3 217,13 eura s príslušenstvom, vedenej na Mestskom súde Bratislava III, pod sp. zn. 64Cb/118/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie o spore je Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd upomínací listom zo dňa 22. augusta 2024 postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jeho prejednanie a rozhodnutie, s odôvodnením, že žalobca podal v zákonom stanovenej lehote návrh na pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní (ďalej aj len „zákon o UK“).

2. Mestský súd Bratislava III listom zo dňa 11. novembra 2024 predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) z dôvodu nesúhlasu s postúpením mu sporu. V dôvodoch nesúhlasu uviedol, že dôvod postúpenia sporu z upomínacieho súdu považuje za nesprávny, nakoľko medzi stranami v konaní nie je žiaden záväzkový vzťah, ktorý by sa v zmysle § 261 ods. 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej aj len „ObZ“) mal spravovať režimom tohto zákona. Skutočnosť, že by žalobca v konaní uplatňoval obchodnoprávny nárok nevyplýva ani z jeho návrhu na vydanie platobného rozkazu, kde priamo označil, že uplatňovaný nárok, nie je obchodnoprávny. V predmetnej veci sa nejedná o žiaden typ sporov uvedených v § 22 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), upravujúcich kauzálnu príslušnosť pre obchodnoprávne spory, pričom pre splnenie tejto podmienky je nevyhnutné, aby bola naplnená kvantitatívna stránka

pojmu obchodnoprávny spor. O obchodnoprávny spor ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo zväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a 262 Obchodného zákonníka považovať za obchodný záväzkový vzťah. Poukázal na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyjadrený v rozhodnutí zo dňa 27. októbra 2004, sp. zn. ObdoV/23/2003, podľa ktorého ak hmotnoprávny, prípadne procesný predpis výslovne neustanovuje, že tú-ktorú vec treba považovať za vec obchodnú, potom v zásade platí, že takáto vec obchodnú vecou ani nie je. V predmetnom spore sa žalobca ako právny nástupca poškodeného domáha voči poisťovateľovi škodcu nároku na náhradu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla. Charakter vzťahu medzi žalobcom a žalovaným je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, a ten je vždy vzťahom občianskoprávnym, ktorý vyplýva z ustanovenia § 427 a nasl. OZ, a preto aj v predmetnom spore, kde sa domáha plnenia (nároku na náhradu škody) právny nástupca poškodeného voči poisťovateľovi škodcu, ide o nárok občianskoprávny, na ktorého prejednanie je príslušný Mestský súd Bratislava IV. V tejto súvislosti uviedol, že Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež vyjadril názor v uznesení zo dňa 29. apríla 2022, sp. zn. 4Obdo/2/2021, že medzi poškodeným (prípadne jeho právnym nástupcom) a poisťovateľom škodcu aj v prípade priameho nároku poškodeného na náhradu škody podľa § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení nejde o vzťah zodpovednosti za škodu, nakoľko zodpovednostný vzťah vzniká len medzi poškodeným a tým, kto mu spôsobil škodu, teda škodcom (poisťovňa ním nie je). Vzhľadom na uvedené, má za to, že spor má občianskoprávnu povahu a príslušným na prejednanie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

3. Podľa § 10 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, platobný rozkaz sa zrušuje, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a žalobcu o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd žalobcu upovedomí o pokračovaní v konaní.

4. Podľa § 14 ods. 3 zákona o UK, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

5. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

6. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

7. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

8. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednanie sporu.

9. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

10. Podľa § 261 ods. 1 ObZ, táto časť zákona upravuje záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti.

11. Podľa § 262 ods. 1 ObZ, strany si môžu dohodnúť, že ich záväzkový vzťah, ktorý nespadá pod vzťahy uvedené v § 261, sa spravuje týmto zákonom.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III, vzhľadom na predloženie spisu Mestským súdom Bratislava III a jeho nesúhlas s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica v zmysle ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, tento spor o kauzálnu príslušnosť prejednal a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením je dôvodný a príslušným súdom na prejednanie a rozhodnutie sporu je Mestský súd Bratislava IV.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal vydania platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3 217,13 eura s príslušenstvom titulom žalobcom tvrdeného nezákonného krátenia poisťného plnenia (náhrady škody v časti nákladov na prenájom náhradného motorového vozidla), na ktoré vznikol poistenému (poškodenému), v tomto prípade fyzickej osobe, nárok v dôsledku škodovej udalosti na základe poistenia u žalovaného. Náhrada škody, resp. poisťné plnenie malo byť v celosti uhradené poškodenému z povinného zmluvného poistenia škodcu (fyzickej osoby) poisteného u žalovaného. Pohľadávka poškodeného na náhradu škody voči žalovanému bola v plnej výške predmetom postúpenia na žalobcu, a to zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 16. februára 2024.

13.1. Okresný súd Banská Bystrica zaviazal žalovaného platobným rozkazom zo dňa 29. júla 2024, sp. zn. 6Up/1353/2024 zaplatiť žalovanému uplatňovanú sumu. Žalovaný podal voči platobnému rozkazu dňa 13. augusta 2024 odpor a žalobca vo vyjadrení doručenom súdu dňa 21. augusta 2024 navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku. Prípisom zo dňa 22. augusta 2024 Okresný súd Banská Bystrica spor postúpil, pričom ako dôvod jeho postúpenia uviedol, že žalobca navrhol v zákonom stanovenej lehote pokračovanie v konaní na príslušnom súde v zmysle § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona o UK. Mestský súd Bratislava III predložil spis tunajšiemu súdu na rozhodnutie o spore o príslušnosť, pričom v dôvodoch nesúhlasu uviedol, že nie je príslušný na konanie o spore, keďže ide o spor občianskoprávnej povahy.

14. Najvyšší súd uvádza, že ustanovenie § 427 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“) upravuje zodpovednosť za škodu vyvolanú osobitnou povahou prevádzky motorového vozidla, pričom riziko znášania následkov zodpovednosti za škody spôsobené ich prevádzkou je zmiernené tým, že každý prevádzkovateľ je zo zákona poistený pre prípad vzniku svojej zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle ustanovení zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej aj len „zákon o povinnom zmluvnom poistení“). Žalobca a žalovaný sú síce podnikateľmi, ale nárok uplatnený v tomto konaní nie je vyvodzovaný z ich vzájomného záväzkového vzťahu. Strany medzi sebou navzájom neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Uplatnený nárok má svoj zákonný podklad v § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý oprávňuje poškodeného uplatniť si svoj nárok na náhradu škody priamo voči poisťovateľovi. Vzťah poškodeného a poisťovateľa sa spravuje zákonom č. 381/2001 Z. z. a subsidiárne zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov. Skutočnosť, že účastníkmi právneho vzťahu sú podnikatelia, neznamena automaticky, že medzi nimi ide o obchodnoprávny vzťah. Preto spor medzi žalobcom a žalovaným nie je obchodnoprávnym, ako ani iným, na konanie v ktorom je založená kauzálna príslušnosť súdov pre obchodnoprávne spory. Najvyšší súd svoje závery založil na právnych názoroch vyjadrených v jeho predchádzajúcich rozhodnutiach napr. pod sp. zn. 3Ndob/118/2023, 3Ndob/96/2023, 2Ndc/51/2023, 2Ndc/41/2023, 9Ndc/55/2023, 5Ndob/6/2024, 2Ndob/135/2023, 5Ndob/11/2024, ktoré sa taktiež týkajú povahy sporu, v ktorom sa uplatňuje nárok podľa § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z.

15. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný, a preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia. Na konanie v tomto občianskoprávnom spore je príslušný Mestský súd Bratislava IV, pričom v obvode jeho pôsobnosti sa nachádza sídlo žalovaného (§ 12 ods. 2, § 15 ods. 1 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.